

Municipiul Iași este reședința [județului Iași](#) și principalul centru urban din nord-estul [României](#). Iașii au fost capitala [Moldovei](#) în perioada [1564](#) - [1859](#), una dintre cele două capitale ale [Principatelor Unite](#) între [1859](#) și [1862](#) și capitala [României](#) între [1916-1918](#).

Iașii sunt centrul cultural, economic și academic al [Moldovei](#). Peste 60.000 de studenți trec pragul universităților din oraș. Aici a fost fondată și funcționează prima universitate din România, [Universitatea Alexandru Ioan Cuza](#), astăzi una dintre cele mai prestigioase instituții academice din țară, precum și alte patru universități publice și șapte particulare.

Prin extinderea lui, Iașul este legendara urbe a celor 7 coline Cetățuia, Galata, Copou, Bucium-Păun, Șorogari, Repedea și Breazu, cu altitudini variind între 40 m în Lunca Bahluiului și 400 m pe Dealul Păun și Dealul Repedea. Principalele coline sunt [Copou](#), [Cetățuia](#), [Tătărași](#) și [Galata](#). Orașul mai este traversat de râul [Nicolina](#) și de pârâul [Șorogari](#) (numit în evul mediu Cacaina, deoarece aici se aruncau deșeurile); la răsărit de oraș, curge pârâul [Cîrîc](#), pe care sunt create artificial trei lacuri cu scop de agrement.

Situat la nord de [Codrii Iașilor](#), orașul vechi se află într-un patruleter delimitat de actualele străzi Ștefan cel Mare (Ulița Mare), [Alexandru Lăpușneanu](#), Independenței (Podul Hagioaiei), Elena Doamna și Grigore Ghica (Ulița Rusească), nucleul orașului aflându-se în zona [Palatului Culturii](#) (fostul Palat Domnesc) și str. Costache Negri (Ulița Veche).

Orașul nou s-a extins în toate direcțiile, cuprinzând în prima fază (secolele XVIII-XIX) cartierele [Copou](#), Sărărie, [Ticău](#), [Tătărași](#), [Ciurchi](#), Galata și parțial [Nicolina](#) și [Păcurari](#); în a doua fază (secolul XX), au fost incluse cartierele Păcurari (partea nouă, de vest), Nicolina (partea nouă, de sud, azi numită C.U.G.), Frumoasa-Poitiers, Socola, Bucium, Canta, Mircea cel Bătrân, Alexandru cel Bun, Dacia și Grădinari, la acestea adăugându-se Zona Industrială. Orașul are ca suburbii câteva localități care, din punct de vedere administrativ, sunt considerate încă așezări rurale, dar, din punct de vedere edilitar, se prezintă ca așezări urbane: [Dancu](#), [Tomești](#), [Ciurea](#) și [Lunca Cetățuii](#). Tendința urbană este de extindere a Iașilor, aceste localități fiind incluse în [zona metropolitană](#), alături de alte localități: Păun, [Bârnova](#), Horpaz, [Miroslava](#), Valea Lupului și Breazu. În urma exploziei fenomenului construcțiilor din ultimul deceniu, unele dintre aceste localități sunt astăzi practic unite cu orașul.

În Iași se află [Biserica „Sf. Nicolae Domnesc”](#), cea mai veche din oraș, ctitorie a lui [Ștefan cel Mare](#), restaurată integral la sfârșitul secolului XIX. De asemenea, mai pot fi vizitate biserica [Trei Ierarhi](#) și [Mănăstirea Golia](#), mărturii ale gusturilor estetice ale unui mare domnitor [Vasile Lupu](#), [Catedrala Mitropolitană](#), [Casa Dosoftei](#), [Palatul Culturii](#), [Casa Pogor](#) cu „[Masa Umbrelor](#)”, aleile [Copoului](#) cu mireasma de tei și cu ecouri de vers eminescian (Teiul lui [Eminescu](#) și [Muzeul "Mihai Eminescu"](#)), Casele memoriale „[Mihail Sadoveanu](#)”, „[George Topârceanu](#)”, „[Mihai Codreanu](#)”, „[Otilia Cazimir](#)”, Biblioteca Universitară „Mihai Eminescu”, fondată ca bibliotecă a Academiei Mihăilene. Alte monumente importante din perioada medievală sunt: [Mănăstirea Galata](#), din timpul lui [Petru Șchiopul](#), Biserica Sfântul Sava, (înc. sec. XVII), bisericile Bărboi, Barnovschi, Ioan Zlataust, Sf. Dimitrie, Talpalari, Sf. Teodor, Sf. Andrei, Sf. Constantin, Sf. Pantelimon, [Mănăstirea Cetățuia](#) - ctitorie a lui [Gheorghe Duca](#) - sau [Mănăstirea Frumoasa](#), din

sec. XVIII. Primul spital din oraș a fost întemeiat la jumătatea sec. XVIII în jurul Mănăstirii Sfântul Spiridon, al cărui nume îl poartă și astăzi. Spitalul Sfântul Spiridon este cel mai mare din zona Moldovei.

În zona de sud a orașului, în cartierul C.U.G.2 se află Parcul Tehnologic Iași și Centrul Expozițional Moldova. Din punct de vedere arhitectonic, Iașii de azi se prezintă ca un adevărat amestec de nou și vechi, de istorie și modernitate, de iarbă, beton și sticlă. Clădiri cu mare valoare istorică se află printre blocuri noi de locuințe (mai mult sau mai puțin moderne). În perioada anterioară regimului comunist s-au pierdut în elanul modernizator clădiri importante precum turnul bisericii Trei Ierarhi sau bisericile Dancu și Sf. Vineri. Însă adevăratele ravagii orașul le-a suferit în perioada comunistă, când s-a distrus o bună parte a centrului vechi, fără a se ține cont de faptul că multe din clădirile demolate dădeau personalitate urbei. Au avut de suferit zonele Piața Unirii (grav afectată de bombardamentele din 1943-1944), Târgu Cucului, fost cartier evreiesc, Bulevardul Ștefan cel Mare și altele. Unele demolări aveau ca scop curățirea orașului de clădirile insalubre și mizere sau rămase în ruină de pe urma războiului, altele aveau alte scopuri. Chiar și în aceste condiții, au rămas în picioare multe clădiri importante și, pe bună dreptate, Iașii sunt considerați un adevărat muzeu; în fiecare colț al său se simt urmele trecerii unei personalități de seamă a literaturii, științei, filozofiei, istoriei sau politicii românești.

Rețeaua de străzi a orașului, dezvoltată în ultimii 50 ani, o continuă pe cea din evul mediu, asigurând un trafic fluent, cu excepția orelor de vârf, când numărul tot mai mare al mașinilor duce la producerea unor mari ambuteiaje (mai ales în intersecțiile din Centru, Gară, Podu Roș, Podu de Piatră, Fundație, Elena Doamna, Baza 3, Țesătura).

Alte informații

Relieful este deluros. În partea centrală și nord-estică. Pe aproape jumătate din suprafața județului se găsesc dealuri și platouri joase, străbătute de râurile Jijia și Bahlui.

Impresionantul patrimoniu cultural și artistic, tezaurul său folcloric și etnografic, rezervațiile și izvoarele de la Repedeș, Valea Lungă, izvoarele de apă minerală de la Nicolina, Strunga, faimoasele podgorii de la Cotnari, cât și nodul rutier și feroviar de aici au dus la dezvoltarea unui turism eficient.

Clădirile impozante din Iași plasează orașul pe locul doi în România ca oraș cultural: Biserica "Trei Ierarhi" unde se găsesc osemintele domnitorilor Vasile Lupu, Dimitrie Cantemir și Alexandru Ioan Cuza, Teatrul Național, Biblioteca Mihai Eminescu, Universitatea. Palatul de Cultură este reperul Iașului, și clopotele din Turnul Central cântă la fiecare oră Hora Unirii. Biserica domnească Sf. Nicolae a fost construită de Ștefan cel Mare în 1492. Aici domnitorii Moldovei de la Despot Vodă până la Alexandru Ioan Cuza au fost încoronați. Catedrala Mitropoliei a fost construită între 1833-1839 de către Mitropolitul Veniamin Costachi. În 1880 lucrările de restaurare au fost conduse de arhitectul Al. Orăscu și pictorul Gh. Tătărescu. Atât afară cât și înăuntru se găsesc elemente neoclasiche și baroce. Din 1888 aici se găsesc relicvele Sf. Cuvioase Paraschiva, patroana religioasă a Moldovei. În grădina Copou se găsește cel mai vechi

monument din România: Monumentul Legilor Constitutionale cunoscut ca Obeliscul cu Lei construit de Gh. Asachi. În centrul parcului Copou, lângă Teiul lui Eminescu, se găsește bustul lui Eminescu cât și bustul vechiului său prieten Ion Creangă ridicat în 1932. Mai târziu a luat ființă Aleea "Junimea" cu busturile din bronz ale membrilor săi. Se găsesc de asemenea alte monumente importante în județul Iași: Palatul domnitorului Alexandru Ioan Cuza de la Ruginoasa; Casa Memorială și Mausoleul "Vasile Alecsandri" de la Mircești; vestigiile arheologice ale civilizației neolitice "Cucuteni" din mileniile IV-III î.Hr.; ruinele Curții Princiare și Cetățile Dacice din Cotnari. La Iași a fost fondat primul Teatru Național în limba română. Tot aici se află de asemenea Orchestra Filarmonică și Teatrul de copii "Luceafărul".